

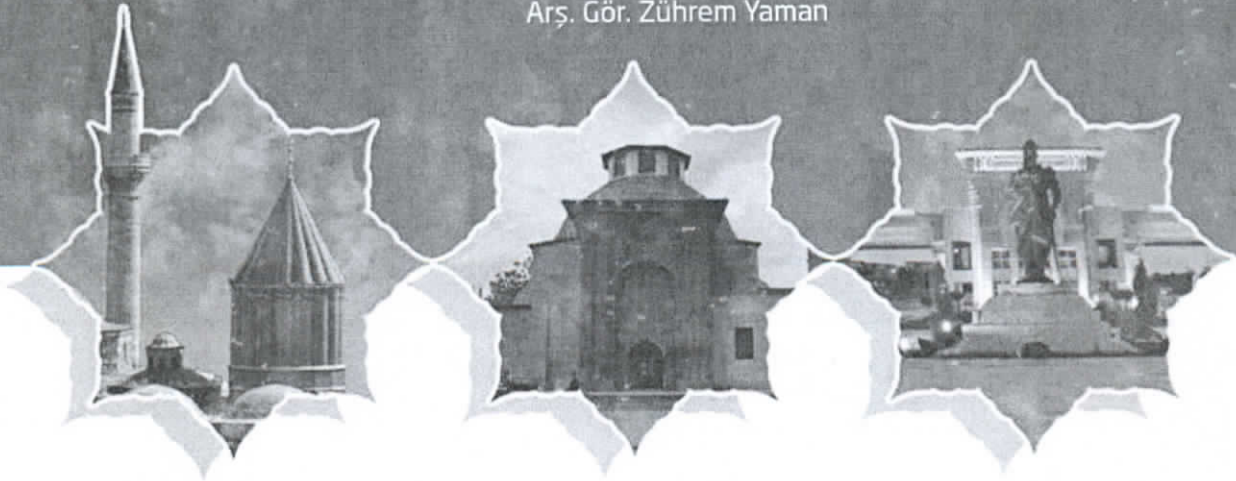
7. ULUSAL SAĞLIK VE HASTANE İDARESİ KONGRESİ

27-29 Eylül 2013 / **KONYA**
Dedeman Oteli

BİLDİRİ KİTABI

Editörler

Doç. Dr. Şebnem ASLAN
Arş. Gör. Demet Akarçay
Arş. Gör. Zührem Yaman

MEDICALPARK

AKADEMİ
HASTANESİ

PARAN
HASTANESİ

— KURULLAR —

Kongre Onursal Başkanı

Prof. Dr. Hakkı GÖKBEL
(Selçuk Üniversitesi, Rektör)

Kongre Yürütme Kurulu Dönem Başkanı

Doç. Dr. Şebnem ASLAN
(Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölüm Başkanı)

Kongre Yürütme Kurulu Üyeleri

Doç. Dr. Şebnem ASLAN
Doç. Dr. Musa ÖZATA
Prof. Dr. Ayşegül Yıldırım KAPTANOĞLU
Yrd. Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ
Yrd. Doç. Dr. Yunus Emre ÖZTÜRK
Öğr. Gör. Özlem YILMAZ
Arş. Gör. Demet AKARÇAY
Arş. Gör. Zührem YAMAN
Arş. Gör. Ş. Anıl TOYGAR

Kongre Danışma Kurulu

Prof. Dr. Tahir AKGEMCİ (Selçuk Üniversitesi, Rektör Yrd.)
Prof. Dr. Korkut ERSOY (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Afsun Ezel ESATOĞLU (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sıdika KAYA (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mithat KIYAK (Okan Üniversitesi)
Prof. Dr. Hacer ÖZGEN (Acıbadem Üniversitesi)
Prof. Dr. Haydar SUR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Nilgün SARP (Lefke Avrupa Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN (Selçuk Üniversitesi, Rektör Yrd.)
Prof. Dr. Mehveş TARIM (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Dilaver TENGİLİMOĞLU (Gazi Üniversitesi)

Kongre Bilim Kurulu

- Prof. Dr. Sıdika KAYA
- Prof. Dr. Afsun Ezel ESATOĞLU
- Prof. Dr. Mehtap TATAR
- Prof. Dr. Mehveş Tarım
- Prof. Dr. Haydar SUR
- Prof. Dr. Mithat KIYAK
- Prof. Dr. Dilaver TENGİLİMOĞLU
- Prof. Dr. Hacer ÖZGEN
- Prof. Dr. Nilgün SARP
- Prof. Dr. Korkut ERSOY
- Prof. Dr. Fevzi AKINCI
- Prof. Dr. İlker H. ÇARIKÇI
- Prof. Dr. Yusuf ÇELİK
- Prof. Dr. Fevziye ÇETİNKAYA
- Prof. Dr. Cesim DEMİR
- Prof. Dr. Tevfik DİNÇER
- Prof. Dr. Şahin KAVUNCUBAŞI
- Prof. Dr. Adnan KISA
- Prof. Dr. Mehmet TOKAT
- Prof. Dr. İsmet ŞAHİN
- Prof. Dr. Nurhan PAPATYA
- Prof. Dr. Nermin ÖZGÜLBAŞ
- Prof. Dr. İrfan ŞENCAN
- Prof. Dr. Şerif ŞİMŞEK
- Prof. Dr. Adnan ÇELİK
- Prof. Dr. Tahir AKGEMCİ
- Prof. Dr. Mahmut TEKİN
- Prof. Dr. Hasan Kürşat GÜLEŞ
- Prof. Dr. Adem ÖĞÜT
- Prof. Dr. Önder KUTLU
- Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA
- Prof. Dr. Orhan GÖKÇE
- Prof. Dr. Ali ACAR
- Prof. Dr. Fehmi KARASİOĞLU
- Prof. Dr. Metin ATEŞ
- Doç. Dr. Şebnem ASLAN
- Doç. Dr. Necemettin Cihangiroğlu
- Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım KAPTANOĞLU
- Doç. Dr. Ramazan ERDEM
- Doç. Dr. Yasemin AKBULUT
- Doç. Dr. Ömer Rıfki ÖNDER
- Doç. Dr. A. Kadir TEKE
- Doç. Dr. İsmail AĞIRBAŞ
- Doç. Dr. Bayram ŞAHİN
- Doç. Dr. Gülsün ERİGÜÇ
- Doç. Dr. Elif DİKMETAŞ

- Doç. Dr. Musa ÖZATA
- Doç. Dr. A. Erdal SARGUTAN
- Doç. Dr. Ömer GİDER
- Doç. Dr. Menderes TARCAN
- Doç. Dr. Mehmet TOP
- Doç. Dr. Hasan Hüseyin YILDIRIM
- Doç. Dr. Demet ÜNALAN
- Doç. Dr. Mesut ÇİMEN
- Doç. Dr. Ali ŞAHİN
- Doç. Dr. Mikail ALTAN
- Doç. Dr. Baki YILMAZ
- Doç. Dr. Ahmet DİKEN
- Doç. Dr. Hatice ULUSOY
- Yrd. Doç. Dr. Ali YILMAZ
- Yrd. Doç. Dr. Çetin AKAR
- Yrd. Doç. Dr. Bilal AK
- Yrd. Doç. Dr. Selma ALTINDİŞ
- Yrd. Doç. Dr. Cem DİKMEN
- Yrd. Doç. Dr. Yıldırım B. GÜLHAN
- Yrd. Doç. Dr. Onur YARAR
- Yrd. Doç. Dr. Türkan YILDIRIM
- Yrd. Doç. Dr. Saffet OCAK
- Yrd. Doç. Dr. Belma KEKLİK
- Yrd. Doç. Dr. Sedat BOSTAN
- Yrd. Doç. Dr. Orhan ADIGÜZEL
- Yrd. Doç. Dr. Mahmut AKBOLAT
- Yrd. Doç. Dr. Nesrin AKCA
- Yrd. Doç. Dr. Ersen ALOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. Ömer L. ANTALYALI
- Yrd. Doç. Dr. Gülfer BEKTAŞ
- Yrd. Doç. Dr. Ali CAN
- Yrd. Doç. Dr. İ. Halil CANKUL
- Yrd. Doç. Dr. Mustafa DEMİREL
- Yrd. Doç. Dr. Nevzat DEVEBAKAN
- Yrd. Doç. Dr. Oğuz IŞIK
- Yrd. Doç. Dr. Aslan KAPLAN
- Yrd. Doç. Dr. Ahmet KARAGÖZ
- Yrd. Doç. Dr. Özgür UĞURLUOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. Yaşar ODACIOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. Aygen OKSAY
- Yrd. Doç. Dr. Sinem SOMUNOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞENEL
- Yrd. Doç. Dr. Ece UĞURLUOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. İrfan USTA
- Yrd. Doç. Dr. Gökhan YILMAZ
- Yrd. Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ
- Yrd. Doç. Dr. Yunus Emre ÖZTÜRK

**SAĞLIK YÖNETİMİ YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSSEL
ARAŞTIRMA TEKNİKLERİNDE İNTERNET KULLANIM DÜZEYİNİN UYGULAMALI
ÖRNEĞİ**

Murat KORKMAZ²⁸

Ali Serdar YÜCEL²⁹

Hayrettin GÜMÜŞDAĞ³⁰

ÖZET

Bilimsel araştırma ve araştırma tekniklerinde önemli bir materyal olan internet ve sanal medya, akademik anlamda çalışma yapan bireylere hem kolaylık hem de daha geniş alanda araştırma imkân ve olanağı sağlamaktadır. Oysaki bugünün teknolojisini kullanan yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin yaptıkları araştırmalarda etkin olarak internet kullanım düzeyine sahip olmadıkları söylenebilir. Birçok dünya ülkesinde yapılan bilimsel araştırmalar, makaleler, köşe yazıları, kitaplar, bildiriler vb. çalışmaya internet ağı kullanılarak ulaşılabilmektedir. Oysaki Türkiye’de internet üzerinden yapılan bilimsel araştırma oranlarının çok düşük olduğunu görmekteyiz. Bunun en önemli nedenleri arasında öğrencilerin yetersiz yabancı dil bilgisi ve bilimsel kaynaklara nasıl ulaşılacağına ya da nasıl araştırılacağına bilinmemesidir. Bu çalışmada sağlık yönetimi alanına yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin akademik anlamda yeterliliklerinin saptanması ve akademik alanda yapılan araştırma düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini İstanbul, Sakarya, Ankara ve Samsun illeri örneklemini ise bu illerde bulunan bazı kamu ve özel vakıf üniversitelerinde eğitim alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri oluşturmaktadır. Bu araştırmada likert 5’li ölçekten oluşan ve iki bölümden oluşan bir anket kullanılmıştır. Bu araştırmaya toplam (N=258) kişi katılım sağlamıştır. Araştırmadan elde edilen veriler öncelikle güvenirlik testine tabi tutulmuş ve Cronbach Alfa kat sayısı olarak 0.920 kat sayısı elde edilmiştir. Analiz kapsamında, betimleyici istatistikler, güvenirlik analizi (Reliability Analysis), Kolmogorov Smirnov testi, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testinden yararlanılmıştır. Ayrıca çalışmada ki-kare ve basit regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda sağlık yönetimi alından katılım gerçekleştiren yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin internet kullanma düzeylerinin bilimsel araştırma yöntemleri açısından oldukça düşük olduğu ve etkin bir kullanım gerçekleştirmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, Öğrenci, Bilim, Araştırma, Teknik, Akademik, Sağlık, Yönetim

²⁸ Güven Grup A.Ş. Finans Yönetmeni

²⁹ Fırat Üniversitesi BESYO

³⁰ Hitit Üniversitesi BESYO

THE AN APPLIED EXAMPLE OF INTERNET USAGE LEVEL IN SCIENTIFIC RESEARCH METHODS FOR MASTER AND DOCTORAL STUDENT OF HEALTH CARE MANAGEMENT

ABSTRACT

Internet and cyber media, an important material in scientific research and research methods provide great facility and a wide range of opportunities for the individuals doing research in academic field. However it can be a topic that the master and doctoral students using today's technology don't have an effective internet usage level concerning their researches. Worldwide scientific researches, articles, books, notifications etc. can be reached via internet. But the rate of scientific researches carried out via internet in Turkey is significantly low. The fact that students don't have sufficient level of foreign language and they don't know how to reach to scientific resources or how to research is among the most important reasons. The purpose of this study is to determine the academic proficiencies of master and doctoral students in department of health care management and to ascertain the research levels in academic field. Target population of the study is composed of cities of Istanbul, Sakarya, Ankara and Samsun; the sample is composed of master and doctoral students studying in some public and private foundation universities in these cities. A two-part questionnaire with 5 likert scale was used in this research. A total of (N=258) people participated in this research. Data obtained from the research were firstly put through the reliability test and Cronbach Alpha coefficient was found as 0,920. Descriptive statistics, reliability analysis, Kolmogorov Smirnov test, Mann Whitney U test and Kruskal Wallis H test were utilized within the scope of analysis. Moreover, chi-square and simple regression analyses were carried out in the study. Following the research, it has been concluded that internet usage levels of master and doctoral students participated from the department of health care management are significantly low in terms of scientific research methods, and an effective usage isn't carried out.

Key Words: Internet, Student, Science, Research, Method, Academic, Health, Management

1.Giriş

Bu çalışmada, sağlık yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilerin akademik yeterlilikleri ve akademik alanda yapılan araştırma düzeyleri incelenmektedir. Konu ile ilgili literatür taraması yapılarak kuramsal çerçeve oluşturulmuştur.

1.1.Problem durumu

Günümüz de bilgi ve iletişim teknolojileri yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu teknolojilerden en yaygın kullanıma sahip olanı internet teknolojisi olarak göze çarpmaktadır. Fakat bu kullanım düzeyinin ve içeriğinin ne olduğuna baktığımızda ise daha çok facebook, twitter, e-mail ve sohbet amaçlı kullanıldığı görülmektedir. Bilimsel araştırma ve araştırma tekniklerinde önemli bir materyal olan internet ve sanal medya, akademik anlamda çalışma yapan bireylere hem kolaylık hem de daha geniş alanda araştırma imkân ve olanağı sağlamaktadır. Birçok dünya ülkesinde yapılan bilimsel araştırmalar, makaleler, köşe yazıları, kitaplar, bildiriler vb. çalışmaya internet ağı kullanılarak ulaşılabilmektedir. Oysaki Türkiye'de internet üzerinden yapılan bilimsel araştırma oranlarının çok düşük olduğunu görmekteyiz. Özellikle akademik anlamda yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin internet kullanarak yaptıkları araştırmalarda bu teknolojiyi etkin bir kullanım düzeyine sahip olmadığı ifade edilebilir. Bunun en önemli nedenleri arasında öğrencilerin yabancı dil bilgisi yetersizliği, bilimsel kaynaklara nasıl ulaşılacağına ya da nasıl araştırılacağına bilinmemesi gelmektedir.

Bu bilgiler ışığında sağlık yönetimi alanında öğrenim gören yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin teknoloji kullanımında internet kullanım düzeylerinin incelenmesinin konuya ışık tutacağı ve daha geniş yelpazede bu konunun irdelenmesini sağlayacağı düşünülmüştür. Bu çalışma yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin akademik anlamda yeterliliklerinin saptanması ve akademik alanda yapılan araştırma düzeylerinin belirlenmesini amaçlamaktadır.

1.2. Literatür Çalışması ve Kuramsal Çerçeve

İnternet, insanların her türlü bilgiye çok kısa bir zamanda ulaşmasını ve diğer insanlarla çok hızlı bir şekilde iletişim kurabilmesini sağlayarak insan yaşamına önemli katkılar getiren bir iletişim aracıdır (Balta,2008). İnternet, toplumun üretilen bilgiyi saklama, paylaşma ve ona kolayca ulaşabilme ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkmış bir teknoloji olarak da tanımlanmaktadır (Okay, 2010).

Günümüzde bilgiye ulaşma, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi organize etme, bilgiyi kullanma ve bilgiyi diğerleriyle paylaşma çok önem kazanmıştır. Bütün bunların sonucu olarak da, öğretim ortamında bireyleri bilgiye ulaştıracak, bilgiyi kullanabilmesini ve yayabilmesini sağlayacak her türlü aracı kullanmak zorunda olunacağı ifade edilebilir. (Karahana ve izci, 2001). Bilginin etkin bir şekilde oluşturulması, aktarılması, geliştirilmesi ve paylaşılmasında bilişim teknolojilerinin rolü tartışılmazdır. (Halawi vd. 2006, 384-397).

Günümüzde bilgi iletişim teknolojileri içerisinde bilgisayar ve internet kullanımı giderek artmaktadır. Ancak bilgisayar kullanım yaygınlık oranlarının her gün biraz daha artmasına rağmen bu araçlardan etkin ve verimli bir şekilde yararlanmak kullanıcıların yeterli kullanım düzeylerine sahip olmalarına bağlıdır. (Tekinarslan, 2008,187). Bilginin paylaşımı ve yönetimi sürecinde iletişim teknolojileri anahtar görevi yapmaktadır. (Mercader vd., 2006, 16-18). Bilgisayar ile bağlantılı olarak internet günümüz iş hayatında bilgi kaynaklarına en etkili biçimde ulaşma yollarından en önemlisi haline gelmiştir. (Özen vd. 2004, 52-57)

İnternet dünyanın dört bir tarafında milyonlarca insan tarafından farklı amaçlarla kullanılmaktadır. İnternet kullanıcıları, internetin kapsadığı bilgilere uygun olarak her yaş, düzey ve meslektan kullanıcılarıdır. (Uçak, 2000, 320). İnternetin akademik amaçlı kullanımı denildiğinde akla ilk önce araştırma, eğitim, alandaki uzman kişilerle iletişim ve bilimsel çalışmalar sonucu elde edilen ürünlerin yayınlanması gelmektedir. (Küçük, 2002,26).

Günümüzde internetteki gelişmelerle birlikte “araştırma” kavramı da değişime uğramıştır. Bilginin elektronik ortama aktarılması paylaşılmasını kolaylaştırmış mekansal sınırları ortadan kaldırmıştır. Artık bilgi teknolojileri ve internet sayesinde akademisyenler, araştırmacılar veya sıradan bir vatandaş ihtiyaç duyduğu bir bilgiye internete bağlı bir bilgisayarla bulundukları yerden hızlı ve etkin şekilde ulaşabilmektedir. (Küçük, 2002, 27).

Ülkelerin bilime yönelik politikaları ve çeşitli sorunları çözmede bilimsel verileri kullanma yetenekleri ile gelişmişlik düzeyleri arasında doğrusal bir ilişki olduğu söylenebilir. Buna paralel olarak ülkelerin bilimsel araştırmalara yaklaşımları, bireylerin yaşam standartlarını ve saygınlıklarını da etkilemektedir (Uzday, 2008). Bu bağlamda bilimsel araştırmaların toplumun her kesimine yayılabilmesi için ülkeler tarafından çeşitli yatırımlar yapılmakta buna yönelik etkinlikler düzenlenmektedir. Yapılan bu yatırımların temel amacı tüm bireylerin bilimsel araştırma süreçlerini anlayabilmelerini ve sonuçlarını yorumlayarak yararlanabilmelerini sağlamaktır (Ural ve Kılıç, 2006). Bunun için toplumun tüm bireylerine ulaşması hedeflenen temel eğitim programı içerisine bu amaçlara uygun kazanımların yerleştirilmesi gerekmektedir. Yükseköğretim sürecini iyileştirmeyi amaçlayan Bologna sürecinde de araştırma yetkinliğine sahip kişilerin sayısının artırılması gerektiği vurgulanmaktadır (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2009). Bu bağlamda yükseköğretim programlarında öğrencilere araştırma yeterliklerini kazandırmak amacıyla çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

Bilimsel bilgiler olaylar ve kavramlar arasındaki ilişkilerin gözlenmesi yoluyla elde edilen sistematik bilgilerdir. Sistematik bilgi edinme süreci ise araştırma kavramıyla açıklanmaktadır. Araştırma,

mevcut sorun karşısında çözüm bulmak amacıyla, planlı ve sistemli bir şekilde, verilerin toplanması, gruplanması, çözümlenmesi, yorumlanması, değerlendirilmesi ve rapor edilmesi süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu süreçte bir takım bilgi ve becerilere sahip olmak gerekmektedir. Bilimsel yöntemle bilgiye ulaşma becerisi eğitimle kazandırılacak bir beceridir (Akt. Büyüköztürk, 1994). Çünkü bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi kullanma ve bu bilgiler vasıtasıyla iletişim kurma becerileri, bireylere ancak eğitim yoluyla kazandırılacak temel beceriler olarak kabul edilmektedir (Köseoğlu, Yılmaz, Gerçek ve Soran, 2007). Söz konusu eğitimin temelinde, bireye, özellikle bilimsel yöntem ve tekniklerle ilgili her türlü bilgi ve becerinin kazandırılması gerekmektedir (Karasar, 1974; Büyüköztürk, 1994).

Araştırma eğitiminin temel bilgi alanları ölçme, veri çözümleme, araştırma yöntem ve teknikleri ile bilgisayar hizmetleri olmak üzere dört ana başlık altında toplanmaktadır (Büyüköztürk, 1994; Karasar, 1974). Bu alanlardan biri olan bilgisayar hizmetleri, araştırma eğitiminin diğer alanlarını da ilgilendirmektedir. Günümüzde bilgisayarlar bilimsel araştırma yapılması için gerekli en önemli teknolojik araçlardan biridir. Bilgisayar becerisi, bilimsel araştırmaların adeta bir ön koşulu haline gelmiştir. Bilimsel araştırma sürecinin literatür taraması yapma, veri toplama aracı hazırlama, veri analizi yapma, araştırmayı raporlaştırma ve araştırma sonuçlarını sunma gibi aşamaları bilgisayar becerisi gerektirmektedir (İpek vd., 2010: 128). İnternet kullanımı bilgisayar kullanımı ile de ilişkilidir. Araştırma bulgularımızdan yola çıkarak katılımcıların bilgisayar ve bununla ilişkili olarak internet kullanım düzeylerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Öğrenciler veritabanları ve diğer bilgi kaynaklarını içeren araştırmalarla güncel, hatta dakikalık bilgileri anında inceleyebilmektedir. Elektronik posta ya da elektronik ilan tahtalarını kullanarak birbirleri ile haberleşebilir, belli problemleri tartışabilir, ortak proje ya da araştırma yürütebilirler. Kütüphane veri tabanlarını kullanıp on-line dergilerdeki makalelere erişebilirler. İnternet ortamındaki bilgi kaynakları sürekli artmakta ve artık bilgi üretilir üretilmez internetten izlenebilmektedir (Uzunboylu ve Özdamlı, 2009: 48).

Bilimsel araştırma yöntemleri dersinin amacı; bilim ve araştırmaya ilişkin temel kavramları, bilimin işlevlerini, araştırma türlerini, sosyal bilim araştırmalarının temel özelliklerini, araştırma yöntemlerini, bilimsel araştırmanın basamaklarını, veri toplama ve analiz yollarını, araştırma raporu yazımı ve araştırma sonuçlarının kullanımı konularını incelemektir (Kurt, 2009). Lisansüstü öğrencilere bu ders kapsamında internetin akademik alanda kullanımı ve internet üzerinden bilimsel bilgiye ulaşma konusunda gerekli tüm donanımın sağlanması gerekmektedir. Ancak çalışma bulgularımızın da desteklediği biçimde lisansüstü öğrenciler bilimsel çalışmalarında internet kullanım konusunda yeterli donanıma sahip değildir.

Konu ile ilgili olarak Akpınar (2011) çalışmasında, öğrenci görüşlerine dayalı olarak, lisansüstü öğrencilerinin internet beceri düzeylerinin “orta düzeyde” (% 50) olduğunu ifade etmiştir. Bu bulgu çalışmamızı destekler niteliktedir. Bu çalışma da lisansüstü öğrencilerin akademik alanda bilgiye erişim sağlamada bilgisayar ve ilişkili olarak internet kullanım düzeylerinin yeterli düzeyde olmadığı yargısından yola çıkarak sağlık yönetimi alanına yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin akademik anlamda yeterliliklerinin saptanması ve akademik alanda yapılan araştırma düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Problem Cümlesi, Alt Problemler ve Hipotezleri

Araştırmada yanıt aranan problem cümlesi, alt problemleri ve test edilecek olan hipotezler şöyledir:

Araştırmanın Problem Cümlesi

Sağlık yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilerin bilimsel araştırma tekniklerinde internet kullanım düzeyleri yeterlidir mi?

Katılımcıların akademik anlamda yeterlilik düzeyi nedir?

Katılımcıların akademik alanda yapılan araştırma düzeyleri nedir?

Hipotezler

Araştırma problemine uygun olarak nicel araştırma bölümünün alternatif hipotezleri aşağıdaki gibidir.

H1: Katılımcıların İnternet kullanımındaki yeterlilikleri ile alanındaki yayınları internet üzerinden sürekli takip etme tutumu birbirinden bağımsızdır.

H2: Katılımcıların İnternet kullanımındaki yeterlilik alanları ile ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat etme tutumları birbirinden bağımsızdır.

H3: Katılımcıların İnternet kullanımındaki yeterlilik ile ödevleriyle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabilme tutumları birbirinden bağımsızdır.

H4: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanındaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsızdır.

H5: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsızdır.

H6: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H7: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H8: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

H9: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H10: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H11: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

H12: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H13: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden elde edilen bilgileri güvenilirliği birbirinden bağımsızdır.

H14: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden elde edilen bilgileri güvenilirliği birbirinden bağımsızdır.

2. Araştırma Metolojisi

2.1. Araştırmanın Yöntemi ve Kapsamı

Bu araştırmada sağlık yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilerin akademik yeterliliklerinin saptanması ve akademik alanda yapılan araştırma düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu çalışmanın evrenini İstanbul, Sakarya, Ankara ve Samsun illerindeki bazı kamu ve özel üniversitelerdeki öğrenciler oluşturmaktadır. Uygulamaya katılım sağlayan bireyler rast gele seçilmiş olup, örneklem içerisinde bazı kamu ve özel vakıf üniversitelerinde eğitim alan öğrenciler tercih

edilmiştir. Bu bağlamda 258 katılımcıya iki bölümden oluşan bir anket formu uygulanmıştır. Kullanılan anket ve sorular Psikoloji alanından 1, Tıp alanından 1, Eğitim alanından 2 olmak üzere uzman görüşü alınarak hazırlanmıştır. Araştırmada kullanılan anket asıl uygulamaya geçmeden önce 50 kişi üzerinden ön teste tabi tutulmuş olup, testten elde edilen verilen güvenilirlik analizi ile test edilmiştir. Güvenirlilik analizi sonucunda Cronbach Alfa kat sayısı olarak 0.872 değeri elde edilmiştir. Anketin ilk bölümünde katılımcılara internet ve IT teknolojilerinin etkin kullanım düzeylerinin belirlendiği 30 adet soru sorulmuş ve görüşleri 5'li likert ölçekle sorgulanmıştır. İkinci bölümde ise katılımcıların kişisel bilgileri (yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir, aile özellikleri vs.) sınıflayıcı ölçekle demografik değişkenler olarak sorgulanmıştır.

2.2.Verilerin Analizi

Analiz kapsamında, betimleyici istatistikler, Kolmogorov Smirnov testi, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testinden yararlanılmıştır. Ayrıca çalışmada ki-kare ve basit regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Belirtilen testler PASW Statistic 18 paket programında analiz edilmiştir. Oluşturulan ölçeğin güvenilirliğini test etmek amacıyla Cronbach's alpha analizi uygulanmış ve 0,92 olarak tespit edilmiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde katılımcılara ilişkin bazı demografik özellikler tablolar halinde sunulmaktadır.

Tablo 1: Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine İlişkin Dağılımı

Bay	49%
Bayan	51%

Katılımcıların cinsiyetlerine bakıldığında Kadın katılımcıların %51 ile ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Katılımcıların Yaş Değişkenine İlişkin Dağılımı

22	20%
25	22%
27	28%
30+	30%

Katılımcıların yaşlarına bakıldığında 30 ve üzeri yaştaki katılımcıların %30 ile birinci sırada oldukları görülmektedir.

Tablo 3: Katılımcıların Medeni Durum Değişkenine İlişkin Dağılımı

Bekar	38%
Evli	37%
Diğer	25%

Katılımcıların medeni durumların bakıldığında bekâr katılımcıların %38 ile daha çok olduğu görülmektedir.

Tablo 4: Katılımcıların Kardeş Durumuna İlişkin Dağılımı

1	12%
2	26%
3	28%
4	30%
5	4%

Katılımcıların çoğu (%30) 4 kardeş olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 5: Katılımcıların Gelir Durumuna İlişkin Dağılımı

501-1000	50%
1001-1500	50%

Katılımcılara ailenizin ya da sizin geliriniz nedir sorusu sorulmuş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir. 501-1000 lira veya 1001-1500 lira arası gelire sahip olanlar %50 olarak belirlenmiştir.

Tablo 6: Katılımcıların Çalıştığı Sektör Durumuna İlişkin Dağılımı

Kamu	52%
Özel sektör	48%

Katılımcıların çoğunun anne veya babası kamu sektöründe çalışmaktadır.

Tablo 7: Katılımcıların Sağlık Durumuna İlişkin Dağılımı

Evet	29%
Hayır	71%

Katılımcıların “herhangi bir sağlık sorunuz var mı?” sorusuna ilişkin büyük çoğunluğunun herhangi bir sağlık sorunu bulunmamaktadır.

Tablo 8: Katılımcıların internette çalışma ve araştırma yapma sürelerine ilişkin Dağılım

1 Saat	9%
2 Saat	22%
3 Saat	39%
4 Saat	17%
5 Saat	12%

Katılımcıların internette çalışma ve araştırma yapma süreleri günde ortalama 3 saat ve üzeri olarak belirlenmiştir.

Tablo 9: Katılımcıların İnternet Kullanımı Konusundaki Görüşlerine İlişkin Dağılım

Evet	20%
Hayır	80%

Katılımcıların “İnternet kullanımı konusunda kendinizi yeterli görüyor ve araştırma yaptığınız konularda başarı sağlıyor musunuz?” sorusuna ilişkin internet kullanımı konusunda kendilerini yetersiz gördükleri belirlenmiştir.

Tablo 10: Katılımcıların İnternette Faydalandığı Teknolojik Araçlara İlişkin Dağılım

Masa üstü bilgisayar	9%
Telefon	23%
Diz üstü bilgisayar	36%
PC tablet	32%

Katılımcıların internete nereden girdiklerine bakıldığında; %36’sı interneti diz üstü bilgisayar vasıtasıyla kullandıkları belirlenmiştir.

Tablo 11: Katılımcıların Yabancı Dil Konusundaki Yeterliliklerine İlişkin Dağılım

Evet	33%
Hayır	67%

Katılımcıların “Yabancı dil konusunda kendinizi yeterli görüyor musunuz?” sorusuna ilişkin katılımcıların %67’si yabancı dil konusunda kendilerini yeterli görmemektedirler.

Tablo 12: Katılımcıların İnternet ve Bilgisayar Teknolojileri Kullanımının Eğitim ve Akademik Başarılarına Etkisine İlişkin Dağılım

Evet	43%
Hayır	57%

Katılımcıların “İnternet ve bilgisayar teknolojileri sizi eğitim alanında ve akademik anlamda başarılı kılıyor mu?” sorusuna ilişkin internet ve bilgisayar kullanımının kendilerini başarılı kıldığını düşünmedikleri belirlenmiştir.

Tablo 13: Katılımcıların İnternet Kullanma Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her zaman	X	SS
İnterneti kullanabiliyorum.	31%	14%	19%	26%	11%	2,73	1,41
İnternette web sayfaları arasında rahatlıkla dolasabiliyorum.	26%	36%	25%	9%	3%	2,28	1,05

Kendime ait bir E-posta (E-mail) hesabi olusturabiliyorum.	22%	28%	31%	14%	6%	2,54	1,15
Elektronik Posta(E-mail) alip, gonderebiliyorum.	25%	28%	23%	17%	8%	2,54	1,24
Elektronik postaya dosya ekleyip arkadaslarima gonderebiliyorum.	17%	21%	27%	18%	17%	2,95	1,32
MSN Messenger programinda kendi hesabimi olusturabiliyorum.	26%	27%	25%	12%	10%	2,53	1,26
MSN Messenger programinda listeme yeni kisiler ekleyebiliyorum.	12%	18%	24%	19%	28%	3,33	1,35
MSN Messenger programinda dosya alip-gonderebiliyorum.	15%	16%	20%	21%	28%	3,31	1,41
Teknolojideki yenilikleri ve alanimla ilgili konulari internetten takip edebiliyorum..	43%	10%	5%	23%	18%	2,62	1,62
Sohbet ve forum sitelerine uye olabiliyorum. Egitim alinimla ilgili her turlu bilgiyi olusturdugu blok sitelerinde paylasip geri donus saglayabiliyorum.	43%	14%	29%	11%	2%	2,16	1,16
Sohbet ve forum sitelerinin nezaket kurallarini biliyorum.	17%	29%	14%	9%	30%	3,05	1,51
Surekli ziyaret ettigim bir siteyi Sik Kullanilanlar Listesine ekleyebiliyorum.	17%	24%	26%	15%	18%	2,93	1,33
Internet Explorer programinin genel ayarlarini biliyorum. (Ornegin: acilis sayfasini, sayfanin tipini degistirebiliyorum)	35%	19%	19%	21%	6%	2,44	1,31
Internette bulunan metin, sunu ses ve resim formatlarindaki dosyalari okuyabiliyorum.	22%	28%	29%	15%	6%	2,55	1,15
Internet' ten dosya indirebiliyorum.	27%	32%	23%	10%	9%	2,41	1,22

Eğitim alinima yönelik her türlü makale, bildiri, kitap ve film dosyalarını bilgisayarına kaydedip bu dosyaları okuyup, irdeleyebiliyorum.	46%	19%	22%	10%	3%	2,05	1,17
Alanım ve eğitimim konusundaki araştırmaları yapılan yayınları rahatlıkla nerede nasıl yayınlandığını sürekli internet üzerinden takip ediyorum.	43%	25%	18%	13%	2%	2,06	1,12
Bir internet sitelerinde yer alan alanımla ilgili bilginin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ediyorum.	31%	30%	26%	10%	3%	2,24	1,09
Arama motorlarında istediğim konuya ulaşabiliyorum.	36%	33%	15%	13%	4%	2,16	1,16
Odevlerimle ilgili internet üzerindeki kütüphanelerde arama yapabiliyorum.	22%	14%	36%	11%	16%	2,84	1,33
İnternette bir bilgiyi bulduktan sonra üzerinde çalışmak için uygun biçimde bilgisayarına kaydedebiliyorum.	12%	25%	22%	23%	17%	3,07	1,28
Web sayfalarında bulduğum konuyu yazıcıdan çıktı alabiliyorum.	36%	22%	29%	9%	5%	2,23	1,16
FTP(Dosya Transfer Protokolü)'nin ne olduğunu biliyor ve kullanabiliyorum.	16%	37%	22%	16%	9%	2,66	1,19
İnternette günlük olarak alanımla ilgili haberleri takip edebiliyorum.	16%	27%	30%	17%	10%	2,78	1,20
Web sayfası oluşturup gerekli düzenlemeleri yapabiliyorum.	22%	22%	24%	16%	16%	2,80	1,36
İnternet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirmeme vesile olacak konularda fayda sağlıyorum.	23%	21%	26%	11%	18%	2,80	1,39

İnternet üzerinden çok kullanıcılı çalışmalarını birkaç arkadaşıyla birlikte kullanabiliyor ve bilgi alışverişinde bulunuyorum.	24%	28%	29%	14%	5%	2,46	1,13
İnternet üzerinden eğitim ve alanıyla ilgili yaptığım bilgi alışverişi sırasında ikili ilişki kurduğum kişileri ailemin bireyleri gibi görüyorum çünkü bu benim daha fazla bariyeri aşmamda katkı sağlıyor.	22%	24%	27%	14%	13%	2,72	1,30
İnternet üzerinden bilgi güvenliğinin ne derece önemli olduğunu biliyorum çünkü bu konuda kendimi yeterli buluyorum.	34%	22%	25%	14%	5%	2,32	1,21
İnternet kullanımının ve internet üzerinden yaptığım çalışmaların kendime fayda sağlayacağı gibi edindiğim bilgileri diğer internet kullanıcıları ile paylaşmamın da ayrıca bana fayda sağlayacağına inanıyorum.	21%	33%	29%	12%	4%	2,44	1,08

Tablo 13'e göre katılımcıların internet kullanım düzeylerine ilişkin olarak olumsuz yönde önemli tespitler saptanmıştır. Bu tespitler doğrultusunda katılımcıların büyük çoğunluğu (%44) interneti yeterince kullanamamaktadır. İnternette alanıyla ilgili bilgileri takip edemeyenlerin oranı %53'tür. İnternette dosya indiremeyen katılımcıların oranı %59'dur. Katılımcıların %65'i İnternette dosya indirip okuyamamaktadır. Katılımcıların %67'si alanındaki yayınları internette takip edememektedir. Katılımcıların %68'i arama motorlarında istediği konuya ulaşamadığını ifade etmiştir. Katılımcıların %44'ü internette hiç fayda sağlayamamaktadır.

Hipotezlere yönelik bulgular

Araştırmanın bu bölümünde çalışmanın problemi doğrultusunda belirlenen hipotezlerin uygun istatistiksel yöntemler ile test edilmesine yer verilmiştir. Analiz kapsamında, Chi Square testi, Kolmogorov Smirnov testi, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H ve regresyon analizi testinden yararlanılmıştır.

İnternet kullanımındaki yeterlilik ile alanla ilgili araştırma yapmadaki yetkinlik tutumlarının Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmesi:

Tablo 14: Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Karşılaştırılan değişkenler	n	Kolmogorov-Smirnov Z	p
İnternet kullanımı konusunda kendinizi yeterli görüyor ve araştırma yaptığınız konularda başarı sağlıyor musunuz?	258	7,877	,000
Alanım ve eğitimim konusundaki araştırmaları yapılan yayınları rahatlıkla nerede nasıl yayınlandığını sürekli internet üzerinden takip ediyorum.	258	4,066	,000
Bir internet sitelerinde yer alan alanımla ilgili bilginin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ediyorum.	258	3,145	,000
Ödevlerimle ilgili internet üzerindeki kütüphanelerde arama yapabiliyorum.	258	2,870	,000

H1: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H1 ret edilir. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsız değildir.

H2: İnternet kullanımındaki yeterlilik alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H2 ret edilir. İnternet kullanımındaki yeterlilik alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsız değildir.

H3: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H3 ret edilir. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsız değildir.

IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanla ilgili araştırma yapmadaki yetkinlik tutumlarının Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmesi:

Tablo 15: Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları

Karşılaştırılan değişkenler	n	Kolmogorov-Smirnov Z	p
internet ve bilgisayar teknolojileri sizi eğitim alanında ve akademik anlamda başarılı kılıyor mu?	258	6,086	,000
Alanım ve eğitimim konusundaki araştırmaları yapılan yayınları rahatlıkla nerede nasıl yayınlandığını sürekli internet üzerinden takip ediyorum.	258	4,066	,000
Bir internet sitelerinde yer alan alanımla ilgili bilginin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ediyorum.	258	3,145	,000
Ödevlerimle ilgili internet üzerindeki kütüphanelerde arama yapabiliyorum.	258	2,870	,000

H4: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H4 ret edilir. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsız değildir.

H5: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H5 ret edilir. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsız değildir.

H6: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H6 ret edilir. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsız değildir.

İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet kullanımında fayda sağlayabilme tutumlarının Kruskal-Wallis testi ile değerlendirilmesi:

Tablo 16: Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	internetten günlük olarak alanımla ilgili haberleri takip edebiliyorum.	Internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirmeme vesile olacak konularda fayda	Internet üzerinden çok kullanıcı çalışmaları birkaç arkadaşım ile birlikte kullanabiliyor ve
Ki-Kare	2,983	,010	,166
Df	1	1	1
P	,084	,922	,684

H7:İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,084)>0,05 olduğundan H7 ret edilemez. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H8: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,922)>0,05 olduğundan H8 ret edilemez. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

H9: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,684)>0,05 olduğundan H9 ret edilemez. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır.

IT kullanımlarındaki yetkinlik ile internet kullanımında fayda sağlayabilme tutumlarının Kruskal-Wallis testi ile değerlendirilmesi:

Tablo 17: Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	internetten günlük olarak alanımla ilgili haberleri takip edebiliyorum.	İnternet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirmeme vesile olacak konularda fayda	İnternet üzerinden çok kullanıcıli çalışmaları birkaç arkadaşım ile birlikte kullanabiliyor ve
Ki-Kare	1,279	4,118	,014
Df	1	1	1
P	,258	,042	,906

H10:IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,258)>0,05 olduğundan H10 ret edilemez. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H11: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,042)<0,05 olduğundan H11 ret edilir. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsız değildir.

H12: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,906)>0,05 olduğundan H12 ret edilemez. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır.

Tablo 18: Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	İnternet üzerinden bilgi güvenliğinin ne derece önemli olduğunu biliyorum çünkü bu konuda kendimi yeterli buluyorum.
Mann-Whitney U	4708,000
P	,162

H13: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden elde edilen bilgileri güvenilirliği birbirinden bağımsızdır

1	Yabancı dil konusunda kendinizi yeterli görüyor musunuz?	1,560	,056	,867	27,872	,000
---	--	-------	------	------	--------	------

a Dependent Variable: **İnternet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirmeme vesile olacak konularda fayda sağliyorum.**

b Linear Regression through the Origin

4. Sonuç ve Değerlendirme

Sağlık yönetimi bölümü öğrencisi 258 kişi üzerinde, interneti kullanma yetkinlikleri ve araştırmada kullanımları ile ilgili görüşleri sorgulanmıştır. Buna göre aşağıdaki sonuçlar çalışmayı özetlemektedir.

- Katılımcıların profillerine bakıldığında; 30 yaş üzerinde, kadın, bekâr, genel olarak 1500 liranın altında gelire sahip, annesi/babası kamu sektöründe çalışan kişilerden oluşmaktadır.
- Katılımcıların internete genel olarak diz üstü bilgisayardan girdikleri ve internette günde 3 saat ve üzeri çalışma veya araştırma yaptıkları görülmektedir. Ancak internet konusunda yeteneklerini yetersiz olarak tanımlamaktadırlar. Tüm bu olumsuzluklar düşünüldüğünde katılımcıların internet ve bilgisayar kullanımlarının kendilerini başarılı kıldığını düşünmemektedirler.
- İnternet üzerindeki ilgili kaynakların erişiminde en büyük problemlerden biri yabancı dil konusudur. Özellikle yabancı literatürün büyük bir çoğunluğunun İngilizce olması katılımcıları zorlamaktadır. Zira %67'sinin yabancı dilinin yetersiz düzeyde olduğu görülmektedir.

Katılımcıların internet ve teknolojilerinin kullanma düzeylerine ilişkin sorulan 30 adet sorunun cevapları şu şekildedir.

- Katılımcıların büyük çoğunluğu %44 interneti yeterince kullanamamaktadır.
- İnternette web siteleri arasında rahatlıkla dolaşabilmek konusunda %62'lik bir oranda olumsuzluk görülmektedir.
- Katılımcıların yarısı kendilerine ait bir e-mail adresi bile oluşturamamaktadır.
- Katılımcıların yarıdan fazlası e-mail alıp gönderme konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar.
- E-mail gönderebilenler dosya transferi konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar.
- MSN'de kendine hesap oluşturamayanlar yarıdan fazladır.
- MSN kullanabilenler yeni kişi ekleme konusunda sıkıntı yaşamamaktadırlar.
- MSN ile dosya transferi konusunda bir sıkıntı yaşanmamaktadır.
- İnternette alarıyla ilgili bilgileri takip edemeyenlerin oranı %53'tür.
- Yarıdan fazla katılımcı forum sitelerinde paylaşım yapmak konusunda sıkıntı yaşamaktadır.
- Katılımcıların %47'si forum sitelerinde nezaket kuralları ile ilgili bilgi sahibi değildir.
- Katılımcıların %41'i web sitelerini sık kullanılanlara ekleyememektedir.
- İnternet explorer'ın ayarları hakkında bilgi sahibi olmayanların oranı yarıdan fazladır.
- İnternetteki formatlar konusunda sıkıntı yaşayanların oranı katılımcıların yarısı kadardır.
- İnternette dosya indiremeyen katılımcıların oranı %59'dur.
- Katılımcıların %65'i İnternette dosya indirip okuyamamaktadır.
- Katılımcıların %67'si alanındaki yayınları internette takip edememektedir.

- Katılımcıların büyük çoğunluğu (%61) alanıyla ilgili internetten bulduğu bilgilerin güvenilir olup olmadığına dikkat etmemektedir.
- Katılımcıların %68'i arama motorlarında istediği konuya ulaşamadığını söylemektedir.
- Katılımcıların yalnızca %28'i internet kütüphanelerinden istediği konuya ulaşabilmektedir.
- Katılımcıların %40'ı daha sonra çalışabilmek için bis dosyayı bilgisayarına kaydedebilmektedir.
- Katılımcıların yarıdan fazlası internetten çıktı alamamaktadır.
- Yarıdan fazla katılımcı - %53 FTP'nin ne olduğunu bilmemektedir.
- Katılımcıların yalnızca %27'si alanıyla ilgili günlük bilgileri ve haberleri takip edebilmektedir.
- Katılımcıların %45'i web sitesi oluşturamamaktadır.
- Katılımcıların %44'ü internetten hiç fayda sağlayamamaktadır.
- Katılımcıların yarıdan fazlası (%52) internet üzerinden çok kullanıcıli proje kullanamamaktadır.
- İnternet üzerinden bilgi alış verişinden bulunan insanlar ile yakın ilişkide olan katılımcıların oranı %27'dir.
- Katılımcıların %56'sı internet üzerinden bilgi güvenliği konusunda kendini yeterli görmemektedir.
- Katılımcıların %55'i bilgi alışverişinin kendilerine fayda sağlamayacağını düşünmektedir.
- Alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu, internet kullanımındaki yeterlilik ve IT kullanımları başarı sağlar tutumları üzerinde etkili bir faktördür.
- Alanımdaki bilgilerin geçerli ve güvenilir olduğuna dikkat ederim tutumu internet kullanımındaki yeterlilik ve IT kullanımları başarı sağlar tutumları üzerinde etkili bir faktördür.
- İnternet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumu internet kullanımındaki yeterlilik ve IT kullanımları başarı sağlar tutumları üzerinde etkili bir faktördür.
- İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum, internet üzerinden kendimi geliştirebiliyorum, internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.
- İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum, internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır. Bu faktör yalnızca internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumu üzerinde etkilidir.
- İnternet üzerinden elde edilen bilgilerin güvenilirliği internet kullanımındaki yeterlilik üzerinde etkili bir faktör değil iken IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar faktörü üzerinde etkilidir.
- Katılımcıların dil konusundaki yetersizlikleri açıktır. (%67'si yetersiz) Ancak regresyon analizi sonuçların bakıldığında dil bilmenin internetten daha fazla faydalanmaya ve alanla ilgili günlük haberleri takip edebilmeye daha fazla etkisi görülmektedir.

Sonuç olarak, katılımcıların internet kullanım yeterliliklerinin yeterli olmadığı, interneti daha çok haberleşme ve sosyalleşme (facebook, chat, mail vb.) amaçlı kullandıkları, akademik alanda bilimsel veri sağlama konusunda yeterli kullanım düzeyine sahip olmadıkları tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

AKPINAR, B. Dönder, A. ve Doğan, Y. (2011). Lisansüstü öğrencilerinin bilgisayara ilişkin öz-yeterliliği ve kullanım becerilerinin çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi (firat üniversitesi örneği), 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, s.556.

BALTA, Ç.Ö. ve Horzum, M.B. (2008). The factors that affect internet addiction of students in a web basal learning environment, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 41(1):187-205.

- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (1994). Türk Eğitim Sisteminde araştırma eğitimi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 27(1), 385-400.
- GÜNDOĞDU, D. (2006). İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanım Düzeyleri ve Amaçları, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri A.B.D. Yayınlanmış Yük.Lis.Tezi. Elazığ. ss.1-59
- HALAWİ, L.A. McCarthy, R.V. and Aranson, J.E. (2006). Knowledge management and the competitive strategy of the firm. The learning organization, 13(4), 384-397.
- İpek, C. Tekbıyık, A. ve Ursavaş, Ö.F. (2010). Lisansüstü öğrencilerinin araştırma öz-yeterlik inançları ve bilgisayar tutumları, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(1):127-145
- KARAHAN, M. ve İzci, E. (2001). Üniversite öğrencilerinin internet kullanım düzeyleri ve beklentilerinin değerlendirilmesi, Milli eğitim dergisi, sayı, 150, http://yayim.meb.go.tr/dergiler/150/karahan_izci.htm, Erişim tarihi: 31.07.2011
- Karasar, N. (1974). Araştırma eğitimi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 7(1), 263-274.
- KÖSEOĞLU, P. Yılmaz, M. Gerçek, C. ve Soran, H. (2007). Bilgisayar kursunun bilgisayara yönelik başarı, tutum ve öz-yeterlik inançları üzerine etkisi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 203-209.
- KURT, A.A. (2009). Bilimsel araştırma yöntemleri. http://www.anadolu.edu.tr/akademik/fak_egt/bilveogrtkogrt/program.htm, Erişim tarihi: 10.02.2010.
- KÜÇÜK, M. (2002). Öğretim elemanlarının interneti araştırma amaçlı kullanma durumları, yüksek lisans tezi, Anadolu üniversitesi, sosyal bilimler enstitüsü, Eskişehir.
- MERCADER, R. Luis, C.M. and Ramon, S. (2006). Information technology and learning, international Journal of information management, 26, 16-18.
- OKAY, Ş. (2010). Teknik öğretmen adaylarının internet kullanım amaçlarının incelenmesine ilişkin bir araştırma. Makine Teknolojileri Elektronik Dergisi, 7, 1 (97-109).
- ÖZEN, Y. Gülaçtı, F. ve Çıkılı, Y. (2004). Eğitim bilimleri ve internet, Doğu Anadolu araştırmaları 3(1), 52-57.
- TEKİNARSLAN, E. (2008). Eğitimciler için temel teknoloji yeterlilikleri ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması, Elektronik sosyal bilimler dergisi, 7(26), 186-205.
- UÇAK, N.Ö ve Al, U. (2000). İnternette bilgi arama davranışları, Türk kütüphaneciliği, 14(3), 317-331.
- URAL, A. ve Kılıç, İ. (2006). Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi, SPSS 12.0 for Windows. Ankara: Detay Yayıncılık.
- UZBAY, İ.T. (2008). Çağdaş uygarlığa ulaşmada bilim politikalarının yeri ve önemi. Tübitak-Ulakbim Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2008 sempozyumu, "Ulusal Bilim Politikaları Paneli", 22 Kasım 2008, Ankara. <http://www.ulakbim.gov.tr/cabim/vt/uv/tip/sempozyum6/uzbay.pdf>, Erişim tarihi: 15.02.2010.
- UZUNBOYLU, H. ve Özdamli, F. (2009). The perceptions of university students on using e-mail, chat & discussion groups for educational purposes. Cypriot Journal of Educational Sciences, 1(1), 48.
- Yükseköğretim Kurulu (2009). Avrupa yükseköğretimden sorumlu bakanlar konferansı bildirgesi. <http://bologna.yok.gov.tr/index.php?page=yazi&i=85>, Erişim tarihi: 07.02. 2010.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (1994). Türk Eğitim Sisteminde araştırma eğitimi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 27(1), 385-400.

GÜNDOĞDU, D. (2006). İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanım Düzeyleri ve Amaçları, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri A.B.D. Yayınlanmış Yük.Lis.Tezi. Elazığ. ss.1-59

HALAWİ, L.A. McCarthy, R.V. and Aranson, J.E. (2006). Knowledge management and the competitive strategy of the firm. The learning organization, 13(4), 384-397.

İpek, C. Tekbıyık, A. ve Ursavaş, Ö.F. (2010). Lisansüstü öğrencilerinin araştırma öz-yeterlik inançları ve bilgisayar tutumları, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(1):127-145

KARAHAN, M. ve İzci, E. (2001). Üniversite öğrencilerinin internet kullanım düzeyleri ve beklentilerinin değerlendirilmesi, Milli eğitim dergisi, sayı, 150, http://yayim.meb.go.tr/dergiler/150/karahan_izci.htm, Erişim tarihi: 31.07.2011

Karasar, N. (1974). Araştırma eğitimi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 7(1), 263-274.

KÖSEOĞLU, P. Yılmaz, M. Gerçek, C. ve Soran, H. (2007). Bilgisayar kursunun bilgisayara yönelik başarı, tutum ve öz-yeterlik inançları üzerine etkisi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 203-209.

KURT, A.A. (2009). Bilimsel araştırma yöntemleri. http://www.anadolu.edu.tr/akademik/fak_egt/bilveogrtkogrt/program.htm, Erişim tarihi: 10.02.2010.

KÜÇÜK, M. (2002). Öğretim elemanlarının interneti araştırma amaçlı kullanma durumları, yüksek lisans tezi, Anadolu üniversitesi, sosyal bilimler enstitüsü, Eskişehir.

MERCADER, R. Luis, C.M. and Ramon, S. (2006). Information technology and learning, international Journal of information management, 26, 16-18.

OKAY, Ş. (2010). Teknik öğretmen adaylarının internet kullanım amaçlarının incelenmesine ilişkin bir araştırma. Makine Teknolojileri Elektronik Dergisi, 7, 1 (97-109).

ÖZEN, Y. Gülaçtı, F. ve Çıkılı, Y. (2004). Eğitim bilimleri ve internet, Doğu Anadolu araştırmaları 3(1), 52-57.

TEKİNARSLAN, E. (2008). Eğitimciler için temel teknoloji yeterlilikleri ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması, Elektronik sosyal bilimler dergisi, 7(26), 186-205.

UÇAK, N.Ö ve Al, U. (2000). İnternette bilgi arama davranışları, Türk kütüphaneciliği, 14(3), 317-331.

URAL, A. ve Kılıç, İ. (2006). Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi, SPSS 12.0 for Windows. Ankara: Detay Yayıncılık.

UZBAY, İ.T. (2008). Çağdaş uygarlığa ulaşmada bilim politikalarının yeri ve önemi. Tübitak-Ulakbim Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık-2008 sempozyumu, "Ulusal Bilim Politikaları Paneli", 22 Kasım 2008, Ankara. <http://www.ulakbim.gov.tr/cabim/vt/uv/tip/sempozyum6/uzbay.pdf>, Erişim tarihi: 15.02.2010.

UZUNBOYLU, H. ve Özdamli, F. (2009). The perceptions of university students on using e-mail, chat & discussion groups for educational purposes. Cypriot Journal of Educational Sciences, 1(1), 48.

Yükseköğretim Kurulu (2009). Avrupa yükseköğretimden sorumlu bakanlar konferansı bildirgesi. <http://bologna.yok.gov.tr/index.php?page=yazi&i=85>, Erişim tarihi: 07.02. 2010.

- Katılımcıların büyük çoğunluğu (%61) alanıyla ilgili internetten bulduğu bilgilerin güvenilir olup olmadığına dikkat etmemektedir.
- Katılımcıların %68'i arama motorlarında istediği konuya ulaşamadığını söylemektedir.
- Katılımcıların yalnızca %28'i internet kütüphanelerinden istediği konuya ulaşabilmektedir.
- Katılımcıların %40'ı daha sonra çalışabilmek için bis dosyayı bilgisayarına kaydedebilmektedir.
- Katılımcıların yarıdan fazlası internetten çıktı alamamaktadır.
- Yarıdan fazla katılımcı - %53 FTP'nin ne olduğunu bilmemektedir.
- Katılımcıların yalnızca %27'si alanıyla ilgili günlük bilgileri ve haberleri takip edebilmektedir.
- Katılımcıların %45'i web sitesi oluşturamamaktadır.
- Katılımcıların %44'ü internetten hiç fayda sağlayamamaktadır.
- Katılımcıların yarıdan fazlası (%52) internet üzerinden çok kullanıcıli proje kullanamamaktadır.
- İnternet üzerinden bilgi alış verişinden bulunan insanlar ile yakın ilişkide olan katılımcıların oranı %27'dir.
- Katılımcıların %56'sı internet üzerinden bilgi güvenliği konusunda kendini yeterli görmemektedir.
- Katılımcıların %55'i bilgi alışverişinin kendilerine fayda sağlamayacağını düşünmektedir.
- Alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu, internet kullanımındaki yeterlilik ve IT kullanımları başarı sağlar tutumları üzerinde etkili bir faktördür.
- Alanımdaki bilgilerin geçerli ve güvenilir olduğuna dikkat ederim tutumu internet kullanımındaki yeterlilik ve IT kullanımları başarı sağlar tutumları üzerinde etkili bir faktördür.
- İnternet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumu internet kullanımındaki yeterlilik ve IT kullanımları başarı sağlar tutumları üzerinde etkili bir faktördür.
- İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum, internet üzerinden kendimi geliştirebiliyorum, internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.
- İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum, internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır. Bu faktör yalnızca internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumu üzerinde etkilidir.
- İnternet üzerinden elde edilen bilgilerin güvenilirliği internet kullanımındaki yeterlilik üzerinde etkili bir faktör değil iken IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar faktörü üzerinde etkilidir.
- Katılımcıların dil konusundaki yetersizlikleri açıktır. (%67'si yetersiz) Ancak regresyon analizi sonuçların bakıldığında dil bilmenin internetten daha fazla faydalanmaya ve alanla ilgili günlük haberleri takip edebilmeye daha fazla etkisi görülmektedir.

Sonuç olarak, katılımcıların internet kullanım yeterliliklerinin yeterli olmadığı, interneti daha çok haberleşme ve sosyalleşme (facebook, chat, mail vb.) amaçlı kullandıkları, akademik alanda bilimsel veri sağlama konusunda yeterli kullanım düzeyine sahip olmadıkları tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

AKPINAR, B. Dönder, A. ve Doğan, Y. (2011). Lisansüstü öğrencilerinin bilgisayara ilişkin öz-yeterliliği ve kullanım becerilerinin çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi (fırat üniversitesi örneği), 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, s.556.

BALTA, Ç.Ö. ve Horzum, M.B. (2008). The factors that affect internet addiction of students in a web basal learning environment, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 41(1):187-205.

1	Yabancı dil konusunda kendinizi yeterli görüyor musunuz?	1,560	,056	,867	27,872	,000
---	--	-------	------	------	--------	------

a Dependent Variable: **İnternet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirmeme vesile olacak konularda fayda sağliyorum.**

b Linear Regression through the Origin

4. Sonuç ve Değerlendirme

Sağlık yönetimi bölümü öğrencisi 258 kişi üzerinde, interneti kullanma yetkinlikleri ve araştırmada kullanımları ile ilgili görüşleri sorgulanmıştır. Buna göre aşağıdaki sonuçlar çalışmayı özetlemektedir.

- Katılımcıların profillerine bakıldığında; 30 yaş üzerinde, kadın, bekâr, genel olarak 1500 liranın altında gelire sahip, annesi/babası kamu sektöründe çalışan kişilerden oluşmaktadır.
- Katılımcıların internete genel olarak diz üstü bilgisayardan girdikleri ve internette günde 3 saat ve üzeri çalışma veya araştırma yaptıkları görülmektedir. Ancak internet konusunda yeteneklerini yetersiz olarak tanımlamaktadırlar. Tüm bu olumsuzluklar düşünüldüğünde katılımcıların internet ve bilgisayar kullanımlarının kendilerini başarılı kıldığını düşünmemektedirler.
- İnternet üzerindeki ilgili kaynakların erişiminde en büyük problemlerden biri yabancı dil konusudur. Özellikle yabancı literatürün büyük bir çoğunluğunun İngilizce olması katılımcıları zorlamaktadır. Zira %67'sinin yabancı dilinin yetersiz düzeyde olduğu görülmektedir.

Katılımcıların internet ve teknolojilerinin kullanma düzeylerine ilişkin sorulan 30 adet sorunun cevapları şu şekildedir.

- Katılımcıların büyük çoğunluğu %44 interneti yeterince kullanamamaktadır.
- İnternette web siteleri arasında rahatlıkla dolaşabilmek konusunda %62'lik bir oranda olumsuzluk görülmektedir.
- Katılımcıların yarısı kendilerine ait bir e-mail adresi bile oluşturamamaktadır.
- Katılımcıların yarıdan fazlası e-mail alıp gönderme konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar.
- E-mail gönderebilenler dosya transferi konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar.
- MSN'de kendine hesap oluşturamayanlar yarıdan fazladır.
- MSN kullanabilenler yeni kişi ekleme konusunda sıkıntı yaşamamaktadırlar.
- MSN ile dosya transferi konusunda bir sıkıntı yaşanmamaktadır.
- İnternettten alanıyla ilgili bilgileri takip edemeyenlerin oranı %53'tür.
- Yarıdan fazla katılımcı forum sitelerinde paylaşım yapmak konusunda sıkıntı yaşamaktadır.
- Katılımcıların %47'si forum sitelerinde nezaket kuralları ile ilgili bilgi sahibi değildir.
- Katılımcıların %41'i web sitelerini sık kullanılanlara ekleyememektedir.
- İnternet explorer'ın ayarları hakkında bilgi sahibi olmayanların oranı yarıdan fazladır.
- İnternetteki formatlar konusunda sıkıntı yaşayanların oranı katılımcıların yarısı kadardır.
- İnternette dosya indiremeyen katılımcıların oranı %59'dur.
- Katılımcıların %65'i İnternette dosya indirip okuyamamaktadır.
- Katılımcıların %67'si alanındaki yayınları internette takip edememektedir.

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,684)>0,05 olduğundan H9 ret edilemez. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır.

IT kullanımlarındaki yetkinlik ile internet kullanımında fayda sağlayabilme tutumlarının Kruskal-Wallis testi ile değerlendirilmesi:

Tablo 17: Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	internetten günlük olarak alanımla ilgili haberleri takip edebiliyorum.	Internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirmeme vesile olacak konularda fayda	Internet üzerinden çok kullanıcıli çalışmaları birkaç arkadaşım ile birlikte kullanabiliyor ve
Ki-Kare	1,279	4,118	,014
Df	1	1	1
P	,258	,042	,906

H10:IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,258)>0,05 olduğundan H10 ret edilemez. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H11: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,042)<0,05 olduğundan H11 ret edilir. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsız değildir.

H12: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,906)>0,05 olduğundan H12 ret edilemez. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır.

Tablo 18: Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Internet üzerinden bilgi güvenliğinin ne derece önemli olduğunu biliyorum çünkü bu konuda kendimi veterli buluyorum.
Mann-Whitney U	4708,000
P	,162

H13: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden elde edilen bilgileri güvenilirliği birbirinden bağımsızdır

H4: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H4 ret edilir. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsız değildir.

H5: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H5 ret edilir. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsız değildir.

H6: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H6 ret edilir. IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsız değildir.

İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet kullanımında fayda sağlayabilme tutumlarının Kruskal-Wallis testi ile değerlendirilmesi:

Tablo 16: Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	internetten günlük olarak alanımla ilgili haberleri takip edebiliyorum.	İnternet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirmeme vesile olacak konularda fayda	İnternet üzerinden çok kullanıcıli çalışmaları birkaç arkadaşım ile birlikte kullanabiliyor ve
Ki-Kare	2,983	,010	,166
Df	1	1	1
P	,084	,922	,684

H7:İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,084)>0,05 olduğundan H7 ret edilemez. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanımla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H8: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,922)>0,05 olduğundan H8 ret edilemez. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

H9: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır

Karşılaştırılan değişkenler	n	Kolmogorov-Smirnov Z	p
İnternet kullanımı konusunda kendinizi yeterli görüyor ve araştırma yaptığınız konularda başarı sağlıyor musunuz?	258	7,877	,000
Alanım ve eğitimim konusundaki araştırmaları yapılan yayınları rahatlıkla nerede nasıl yayınlandığını sürekli internet üzerinden takip ediyorum.	258	4,066	,000
Bir internet sitelerinde yer alan alanımla ilgili bilginin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ediyorum.	258	3,145	,000
Ödevlerimle ilgili internet üzerindeki kütüphanelerde arama yapabiliyorum.	258	2,870	,000

H1: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H1 ret edilir. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile alanımdaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsız değildir.

H2: İnternet kullanımındaki yeterlilik alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H2 ret edilir. İnternet kullanımındaki yeterlilik alanımla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsız değildir.

H3: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır

Asymp. Sig. (2-tailed) (0,000)<0,05 olduğundan H3 ret edilir. İnternet kullanımındaki yeterlilik ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabiliyorum tutumları birbirinden bağımsız değildir.

IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanla ilgili araştırma yapmadaki yetkinlik tutumlarının Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmesi:

Tablo 15: Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları

Karşılaştırılan değişkenler	n	Kolmogorov-Smirnov Z	p
internet ve bilgisayar teknolojileri sizi eğitim alanında ve akademik anlamda başarılı kılıyor mu?	258	6,086	,000
Alanım ve eğitimim konusundaki araştırmaları yapılan yayınları rahatlıkla nerede nasıl yayınlandığını sürekli internet üzerinden takip ediyorum.	258	4,066	,000
Bir internet sitelerinde yer alan alanımla ilgili bilginin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ediyorum.	258	3,145	,000
Ödevlerimle ilgili internet üzerindeki kütüphanelerde arama yapabiliyorum.	258	2,870	,000

İnternet üzerinden çok kullanıcıli çalışmalarını birkaç arkadaşıyla birlikte kullanabiliyor ve bilgi alışverişinde bulunuyorum.	24%	28%	29%	14%	5%	2,46	1,13
İnternet üzerinden eğitim ve alanıyla ilgili yaptığım bilgi alışverişini sırasında ikili ilişki kurduğum kişileri ailemin bireyleri gibi görüyorum çünkü bu benim daha fazla bariyeri aşmamda katkı sağlıyor.	22%	24%	27%	14%	13%	2,72	1,30
İnternet üzerinden bilgi güvenliğinin ne derece önemli olduğunu biliyorum çünkü bu konuda kendimi yeterli buluyorum.	34%	22%	25%	14%	5%	2,32	1,21
İnternet kullanımının ve internet üzerinden yaptığım çalışmaların kendime fayda sağlayacağı gibi edindiğim bilgileri diğer internet kullanıcıları ile paylaşmamın da ayrıca bana fayda sağlayacağına inanıyorum.	21%	33%	29%	12%	4%	2,44	1,08

Tablo 13'e göre katılımcıların internet kullanım düzeylerine ilişkin olarak olumsuz yönde önemli tespitler saptanmıştır. Bu tespitler doğrultusunda katılımcıların büyük çoğunluğu (%44) interneti yeterince kullanamamaktadır. İnternette alanıyla ilgili bilgileri takip edemeyenlerin oranı %53'tür. İnternette dosya indiremeyen katılımcıların oranı %59'dur. Katılımcıların %65'i İnternette dosya indirip okuyamamaktadır. Katılımcıların %67'si alanındaki yayınları internette takip edememektedir. Katılımcıların %68'i arama motorlarında istediği konuya ulaşamadığını ifade etmiştir. Katılımcıların %44'ü internette hiç fayda sağlayamamaktadır.

Hipotezlere yönelik bulgular

Araştırmanın bu bölümünde çalışmanın problemi doğrultusunda belirlenen hipotezlerin uygun istatistiksel yöntemler ile test edilmesine yer verilmiştir. Analiz kapsamında, Chi Square testi, Kolmogorov Smirnov testi, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H ve regresyon analizi testinden yararlanılmıştır.

İnternet kullanımındaki yeterlilik ile alanla ilgili araştırma yapmadaki yetkinlik tutumlarının Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmesi:

Tablo 14: Kolmogorov-Smirnov Testi Sonuçları

Eğitim alinima yönelik her türlü makale, bildiri, kitap ve film dosyalarını bilgisayarına kaydedip bu dosyaları okuyup, irdelleyebiliyorum.	46%	19%	22%	10%	3%	2,05	1,17
Alanım ve eğitimim konusundaki araştırmaları yapılan yayınları rahatlıkla nerede nasıl yayınlandığını sürekli internet üzerinden takip ediyorum.	43%	25%	18%	13%	2%	2,06	1,12
Bir internet sitelerinde yer alan alanımla ilgili bilginin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ediyorum.	31%	30%	26%	10%	3%	2,24	1,09
Arama motorlarında istediğim konuya ulaşabiliyorum.	36%	33%	15%	13%	4%	2,16	1,16
Odevlerimle ilgili internet üzerindeki kütüphanelerde arama yapabiliyorum.	22%	14%	36%	11%	16%	2,84	1,33
İnternette bir bilgiyi bulduktan sonra üzerinde çalışmak için uygun biçimde bilgisayarına kaydedebiliyorum.	12%	25%	22%	23%	17%	3,07	1,28
Web sayfalarında bulduğum konuyu yazıcıdan çıktı alabiliyorum.	36%	22%	29%	9%	5%	2,23	1,16
FTP(Dosya Transfer Protokolü)'nin ne olduğunu biliyor ve kullanabiliyorum.	16%	37%	22%	16%	9%	2,66	1,19
İnternette günlük olarak alanımla ilgili haberleri takip edebiliyorum.	16%	27%	30%	17%	10%	2,78	1,20
Web sayfası oluşturup gerekli düzenlemeleri yapabiliyorum.	22%	22%	24%	16%	16%	2,80	1,36
İnternet üzerinden alanımla ilgili kendimi geliştirmeme vesile olacak konularda fayda sağlıyorum.	23%	21%	26%	11%	18%	2,80	1,39

Kendime ait bir E-posta (E-mail) hesabı oluşturabiliyorum.	22%	28%	31%	14%	6%	2,54	1,15
Elektronik Posta(E-mail) alıp, gönderebiliyorum.	25%	28%	23%	17%	8%	2,54	1,24
Elektronik postaya dosya ekleyip arkadaşlarıma gönderebiliyorum.	17%	21%	27%	18%	17%	2,95	1,32
MSN Messenger programında kendi hesabımı oluşturabiliyorum.	26%	27%	25%	12%	10%	2,53	1,26
MSN Messenger programında listeme yeni kişiler ekleyebiliyorum.	12%	18%	24%	19%	28%	3,33	1,35
MSN Messenger programında dosya alıp-gönderebiliyorum.	15%	16%	20%	21%	28%	3,31	1,41
Teknolojideki yenilikleri ve alanımla ilgili konuları internetten takip edebiliyorum..	43%	10%	5%	23%	18%	2,62	1,62
Sohbet ve forum sitelerine üye olabiliyorum. Eğitim alınımla ilgili her türlü bilgiyi oluşturduğu blok sitelerinde paylaşım yapıp geri dönüş sağlayabiliyorum.	43%	14%	29%	11%	2%	2,16	1,16
Sohbet ve forum sitelerinin nezaket kurallarını biliyorum.	17%	29%	14%	9%	30%	3,05	1,51
Sürekli ziyaret ettiğim bir siteyi sık kullanılanlar listesine ekleyebiliyorum.	17%	24%	26%	15%	18%	2,93	1,33
Internet Explorer programının genel ayarlarını biliyorum. (Örneğin: açılış sayfasını, sayfanın tipini değiştirebiliyorum)	35%	19%	19%	21%	6%	2,44	1,31
İnternette bulunan metin, sunu ses ve resim formatlarındaki dosyaları okuyabiliyorum.	22%	28%	29%	15%	6%	2,55	1,15
İnternet'ten dosya indirebiliyorum.	27%	32%	23%	10%	9%	2,41	1,22

Tablo 9: Katılımcıların İnternet Kullanımı Konusundaki Görüşlerine İlişkin Dağılım

Evet	20%
Hayır	80%

Katılımcıların “İnternet kullanımı konusunda kendinizi yeterli görüyor ve araştırma yaptığınız konularda başarı sağlıyor musunuz?” sorusuna ilişkin internet kullanımı konusunda kendilerini yetersiz gördükleri belirlenmiştir.

Tablo 10: Katılımcıların İnternette Faydalandığı Teknolojik Araçlara İlişkin Dağılım

Masa üstü bilgisayar	9%
Telefon	23%
Diz üstü bilgisayar	36%
PC tablet	32%

Katılımcıların internete nereden girdiklerine bakıldığında; %36’sı interneti diz üstü bilgisayar vasıtasıyla kullandıkları belirlenmiştir.

Tablo 11: Katılımcıların Yabancı Dil Konusundaki Yeterliliklerine İlişkin Dağılım

Evet	33%
Hayır	67%

Katılımcıların “Yabancı dil konusunda kendinizi yeterli görüyor musunuz?” sorusuna ilişkin katılımcıların %67’si yabancı dil konusunda kendilerini yeterli görmemektedirler.

Tablo 12: Katılımcıların İnternet ve Bilgisayar Teknolojileri Kullanımının Eğitim ve Akademik Başarılarına Etkisine İlişkin Dağılım

Evet	43%
Hayır	57%

Katılımcıların “İnternet ve bilgisayar teknolojileri sizi eğitim alanında ve akademik anlamda başarılı kılıyor mu?” sorusuna ilişkin internet ve bilgisayar kullanımının kendilerini başarılı kıldığını düşünmedikleri belirlenmiştir.

Tablo 13: Katılımcıların İnternet Kullanma Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her zaman	X	SS
İnterneti kullanabiliyorum.	31%	14%	19%	26%	11%	2,73	1,41
İnternette web sayfaları arasında rahatlıkla dolasabiliyorum.	26%	36%	25%	9%	3%	2,28	1,05

Tablo 4: Katılımcıların Kardeş Durumuna İlişkin Dağılımı

1	12%
2	26%
3	28%
4	30%
5	4%

Katılımcıların çoğu (%30) 4 kardeş olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 5: Katılımcıların Gelir Durumuna İlişkin Dağılımı

501-1000	50%
1001-1500	50%

Katılımcılara ailenizin ya da sizin geliriniz nedir sorusu sorulmuş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir. 501-1000 lira veya 1001-1500 lira arası gelire sahip olanlar %50 olarak belirlenmiştir.

Tablo 6: Katılımcıların Çalıştığı Sektör Durumuna İlişkin Dağılımı

Kamu	52%
Özel sektör	48%

Katılımcıların çoğunun anne veya babası kamu sektöründe çalışmaktadır.

Tablo 7: Katılımcıların Sağlık Durumuna İlişkin Dağılımı

Evet	29%
Hayır	71%

Katılımcıların “herhangi bir sağlık sorunuz var mı?” sorusuna ilişkin büyük çoğunluğunun herhangi bir sağlık sorunu bulunmamaktadır.

Tablo 8: Katılımcıların internette çalışma ve araştırma yapma sürelerine ilişkin Dağılım

1 Saat	9%
2 Saat	22%
3 Saat	39%
4 Saat	17%
5 Saat	12%

Katılımcıların internette çalışma ve araştırma yapma süreleri günde ortalama 3 saat ve üzeri olarak belirlenmiştir.

edilmiştir. Bu bağlamda 258 katılımcıya iki bölümden oluşan bir anket formu uygulanmıştır. Kullanılan anket ve sorular Psikoloji alanından 1, Tıp alanından 1, Eğitim alanından 2 olmak üzere uzman görüşü alınarak hazırlanmıştır. Araştırmada kullanılan anket asıl uygulamaya geçmeden önce 50 kişi üzerinden ön teste tabi tutulmuş olup, testten elde edilen verilen güvenilirlik analizi ile test edilmiştir. Güvenirlilik analizi sonucunda Cronbach Alfa kat sayısı olarak 0.872 değeri elde edilmiştir. Anketin ilk bölümünde katılımcılara internet ve IT teknolojilerinin etkin kullanım düzeylerinin belirlendiği 30 adet soru sorulmuş ve görüşleri 5'li likert ölçekle sorgulanmıştır. İkinci bölümde ise katılımcıların kişisel bilgileri (yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir, aile özellikleri vs.) sınıflayıcı ölçekle demografik değişkenler olarak sorgulanmıştır.

2.2.Verilerin Analizi

Analiz kapsamında, betimleyici istatistikler, Kolmogorov Smirnov testi, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testinden yararlanılmıştır. Ayrıca çalışmada ki-kare ve basit regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Belirtilen testler PASW Statistic 18 paket programında analiz edilmiştir. Oluşturulan ölçeğin güvenilirliğini test etmek amacıyla Cronbach's alpha analizi uygulanmış ve 0,92 olarak tespit edilmiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde katılımcılara ilişkin bazı demografik özellikler tablolar halinde sunulmaktadır.

Tablo 1: Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine İlişkin Dağılımı

Bay	49%
Bayan	51%

Katılımcıların cinsiyetlerine bakıldığında Kadın katılımcıların %51 ile ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Katılımcıların Yaş Değişkenine İlişkin Dağılımı

22	20%
25	22%
27	28%
30+	30%

Katılımcıların yaşlarına bakıldığında 30 ve üzeri yaştaki katılımcıların %30 ile birinci sırada oldukları görülmektedir.

Tablo 3: Katılımcıların Medeni Durum Değişkenine İlişkin Dağılımı

Bekar	38%
Evli	37%
Diger	25%

Katılımcıların medeni durumların bakıldığında bekâr katılımcıların %38 ile daha çok olduğu görülmektedir.

Katılımcıların akademik alanda yapılan araştırma düzeyleri nedir?

Hipotezler

Araştırma problemine uygun olarak nicel araştırma bölümünün alternatif hipotezleri aşağıdaki gibidir.

H1: Katılımcıların İnternet kullanımındaki yeterlilikleri ile alanındaki yayınları internet üzerinden sürekli takip etme tutumu birbirinden bağımsızdır.

H2: Katılımcıların İnternet kullanımındaki yeterlilik alanları ile ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat etme tutumları birbirinden bağımsızdır.

H3: Katılımcıların İnternet kullanımındaki yeterlilik ile ödevleriyle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapabilme tutumları birbirinden bağımsızdır.

H4: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanındaki yayınları internet üzerinden sürekli takip ederim tutumu birbirinden bağımsızdır.

H5: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile alanıyla ilgili bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığına dikkat ederim tutumları birbirinden bağımsızdır.

H6: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile ödevlerimle ilgili internet kütüphanelerinde arama yapılabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H7: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internetten alanıyla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H8: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden alanıyla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

H9: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H10: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internetten alanıyla ilgili günlük bilgi takibinde bulunabiliyorum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H11: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden alanıyla ilgili kendimi geliştirebiliyorum tutumları bağımsızdır.

H12: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden arkadaşlarımla bilgi alışverişinde bulunurum tutumları birbirinden bağımsızdır.

H13: İnternet kullanımındaki yeterlilik ile internet üzerinden elde edilen bilgileri güvenilirliği birbirinden bağımsızdır.

H14: IT kullanımları akademik anlamda başarılı kılar tutumu ile internet üzerinden elde edilen bilgileri güvenilirliği birbirinden bağımsızdır.

2. Araştırma Metolojisi

2.1. Araştırmanın Yöntemi ve Kapsamı

Bu araştırmada sağlık yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilerin akademik yeterliliklerinin saptanması ve akademik alanda yapılan araştırma düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu çalışmanın evrenini İstanbul, Sakarya, Ankara ve Samsun illerindeki bazı kamu ve özel üniversitelerdeki öğrenciler oluşturmaktadır. Uygulamaya katılım sağlayan bireyler rast gele seçilmiş olup, örneklem içerisinde bazı kamu ve özel vakıf üniversitelerinde eğitim alan öğrenciler tercih

mevcut sorun karşısında çözüm bulmak amacıyla, planlı ve sistemli bir şekilde, verilerin toplanması, gruplanması, çözümlenmesi, yorumlanması, değerlendirilmesi ve rapor edilmesi süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu süreçte bir takım bilgi ve becerilere sahip olmak gerekmektedir. Bilimsel yöntemle bilgiye ulaşma becerisi eğitimle kazandırılacak bir beceridir (Akt. Büyüköztürk, 1994). Çünkü bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi kullanma ve bu bilgiler vasıtasıyla iletişim kurma becerileri, bireylere ancak eğitim yoluyla kazandırılacak temel beceriler olarak kabul edilmektedir (Köseoğlu, Yılmaz, Gerçek ve Soran, 2007). Söz konusu eğitimin temelinde, bireye, özellikle bilimsel yöntem ve tekniklerle ilgili her türlü bilgi ve becerinin kazandırılması gerekmektedir (Karasar, 1974; Büyüköztürk, 1994).

Araştırma eğitiminin temel bilgi alanları ölçme, veri çözümleme, araştırma yöntem ve teknikleri ile bilgisayar hizmetleri olmak üzere dört ana başlık altında toplanmaktadır (Büyüköztürk, 1994; Karasar, 1974). Bu alanlardan biri olan bilgisayar hizmetleri, araştırma eğitiminin diğer alanlarını da ilgilendirmektedir. Günümüzde bilgisayarlar bilimsel araştırma yapılması için gerekli en önemli teknolojik araçlardan biridir. Bilgisayar becerisi, bilimsel araştırmaların adeta bir ön koşulu haline gelmiştir. Bilimsel araştırma sürecinin literatür taraması yapma, veri toplama aracı hazırlama, veri analizi yapma, araştırmayı raporlaştırma ve araştırma sonuçlarını sunma gibi aşamaları bilgisayar becerisi gerektirmektedir (İpek vd., 2010: 128). İnternet kullanımı bilgisayar kullanımı ile de ilişkilidir. Araştırma bulgularımızdan yola çıkarak katılımcıların bilgisayar ve bununla ilişkili olarak internet kullanım düzeylerinin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir.

Öğrenciler veritabanları ve diğer bilgi kaynaklarını içeren araştırmalarla güncel, hatta dakikalık bilgileri anında inceleyebilmektedir. Elektronik posta ya da elektronik ilan tahtalarını kullanarak birbirleri ile haberleşebilir, belli problemleri tartışabilir, ortak proje ya da araştırma yürütebilirler. Kütüphane veri tabanlarını kullanıp on-line dergilerdeki makalelere erişebilirler. İnternet ortamındaki bilgi kaynakları sürekli artmakta ve artık bilgi üretilir üretilmez internetten izlenebilmektedir (Uzunboylu ve Özdamlı, 2009: 48).

Bilimsel araştırma yöntemleri dersinin amacı; bilim ve araştırmaya ilişkin temel kavramları, bilimin işlevlerini, araştırma türlerini, sosyal bilim araştırmalarının temel özelliklerini, araştırma yöntemlerini, bilimsel araştırmanın basamaklarını, veri toplama ve analiz yollarını, araştırma raporu yazımı ve araştırma sonuçlarının kullanımı konularını incelemektir (Kurt, 2009). Lisansüstü öğrencilere bu ders kapsamında internetin akademik alanda kullanımı ve internet üzerinden bilimsel bilgiye ulaşma konusunda gerekli tüm donanımın sağlanması gerekmektedir. Ancak çalışma bulgularımızın da desteklediği biçimde lisansüstü öğrenciler bilimsel çalışmalarında internet kullanım konusunda yeterli donanıma sahip değildir.

Konu ile ilgili olarak Akpınar (2011) çalışmasında, öğrenci görüşlerine dayalı olarak, lisansüstü öğrencilerinin internet beceri düzeylerinin “orta düzeyde” (% 50) olduğunu ifade etmiştir. Bu bulgu çalışmamızı destekler niteliktedir. Bu çalışma da lisansüstü öğrencilerin akademik alanda bilgiye erişim sağlamada bilgisayar ve ilişkili olarak internet kullanım düzeylerinin yeterli düzeyde olmadığı yargısından yola çıkarak sağlık yönetimi alanına yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin akademik anlamda yeterliliklerinin saptanması ve akademik alanda yapılan araştırma düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Problem Cümlesi, Alt Problemler ve Hipotezleri

Araştırmada yanıt aranan problem cümlesi, alt problemleri ve test edilecek olan hipotezler şöyledir:

Araştırmanın Problem Cümlesi

Sağlık yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilerin bilimsel araştırma tekniklerinde internet kullanım düzeyleri yeterlimidir?

Katılımcıların akademik anlamda yeterlilik düzeyi nedir?

Bu bilgiler ışığında sağlık yönetimi alanında öğrenim gören yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin teknoloji kullanımında internet kullanım düzeylerinin incelenmesinin konuya ışık tutacağı ve daha geniş yelpazede bu konunun irdelenmesini sağlayacağı düşünülmüştür. Bu çalışma yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin akademik anlamda yeterliliklerinin saptanması ve akademik alanda yapılan araştırma düzeylerinin belirlenmesini amaçlamaktadır.

1.2. Literatür Çalışması ve Kuramsal Çerçeve

İnternet, insanların her türlü bilgiye çok kısa bir zamanda ulaşmasını ve diğer insanlarla çok hızlı bir şekilde iletişim kurabilmesini sağlayarak insan yaşamına önemli katkılar getiren bir iletişim aracıdır (Balta,2008). İnternet, toplumun üretilen bilgiyi saklama, paylaşma ve ona kolayca ulaşabilme ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkmış bir teknoloji olarak da tanımlanmaktadır (Okay, 2010).

Günümüzde bilgiye ulaşma, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi organize etme, bilgiyi kullanma ve bilgiyi diğerleriyle paylaşma çok önem kazanmıştır. Bütün bunların sonucu olarak da, öğretim ortamında bireyleri bilgiye ulaştıracak, bilgiyi kullanabilmesini ve yayabilmesini sağlayacak her türlü aracı kullanmak zorunda olunacağı ifade edilebilir. (Karahan ve izci, 2001). Bilginin etkin bir şekilde oluşturulması, aktarılması, geliştirilmesi ve paylaşılmasında bilişim teknolojilerinin rolü tartışılmazdır. (Halawi vd. 2006, 384-397).

Günümüzde bilgi iletişim teknolojileri içerisinde bilgisayar ve internet kullanımı giderek artmaktadır. Ancak bilgisayar kullanım yaygınlık oranlarının her gün biraz daha artmasına rağmen bu araçlardan etkin ve verimli bir şekilde yararlanmak kullanıcıların yeterli kullanım düzeylerine sahip olmalarına bağlıdır. (Tekinarslan, 2008,187). Bilginin paylaşımı ve yönetimi sürecinde iletişim teknolojileri anahtar görevi yapmaktadır. (Mercader vd., 2006, 16-18). Bilgisayar ile bağlantılı olarak internet günümüz iş hayatında bilgi kaynaklarına en etkili biçimde ulaşma yollarından en önemlisi haline gelmiştir. (Özen vd. 2004, 52-57)

İnternet dünyanın dört bir tarafında milyonlarca insan tarafından farklı amaçlarla kullanılmaktadır. İnternet kullanıcıları, internetin kapsadığı bilgilere uygun olarak her yaş, düzey ve meslektan kullanıcılarıdır. (Uçak, 2000, 320). İnternetin akademik amaçlı kullanımı denildiğinde akla ilk önce araştırma, eğitim, alandaki uzman kişilerle iletişim ve bilimsel çalışmalar sonucu elde edilen ürünlerin yayınlanması gelmektedir. (Küçük, 2002,26).

Günümüzde internetteki gelişmelerle birlikte “araştırma” kavramı da değişime uğramıştır. Bilginin elektronik ortama aktarılması paylaşılmasını kolaylaştırmış mekansal sınırları ortadan kaldırmıştır. Artık bilgi teknolojileri ve internet sayesinde akademisyenler, araştırmacılar veya sıradan bir vatandaş ihtiyaç duyduğu bir bilgiye internete bağlı bir bilgisayarla bulundukları yerden hızlı ve etkin şekilde ulaşabilmektedir. (Küçük, 2002, 27).

Ülkelerin bilime yönelik politikaları ve çeşitli sorunları çözmede bilimsel verileri kullanma yetenekleri ile gelişmişlik düzeyleri arasında doğrusal bir ilişki olduğu söylenebilir. Buna paralel olarak ülkelerin bilimsel araştırmalara yaklaşımları, bireylerin yaşam standartlarını ve saygınlıklarını da etkilemektedir (Uzbay, 2008). Bu bağlamda bilimsel araştırmaların toplumun her kesimine yayılabilmesi için ülkeler tarafından çeşitli yatırımlar yapılmakta buna yönelik etkinlikler düzenlenmektedir. Yapılan bu yatırımların temel amacı tüm bireylerin bilimsel araştırma süreçlerini anlayabilmelerini ve sonuçlarını yorumlayarak yararlanabilmelerini sağlamaktır (Ural ve Kılıç, 2006). Bunun için toplumun tüm bireylerine ulaşması hedeflenen temel eğitim programı içerisine bu amaçlara uygun kazanımların yerleştirilmesi gerekmektedir. Yükseköğretim sürecini iyileştirmeyi amaçlayan Bologna sürecinde de araştırma yetkinliğine sahip kişilerin sayısının artırılması gerektiği vurgulanmaktadır (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2009). Bu bağlamda yükseköğretim programlarında öğrencilere araştırma yeterliklerini kazandırmak amacıyla çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

Bilimsel bilgiler olaylar ve kavramlar arasındaki ilişkilerin gözlenmesi yoluyla elde edilen sistematik bilgilerdir. Sistematik bilgi edinme süreci ise araştırma kavramıyla açıklanmaktadır. Araştırma,

THE AN APPLIED EXAMPLE OF INTERNET USAGE LEVEL IN SCIENTIFIC RESEARCH METHODS FOR MASTER AND DOCTORAL STUDENT OF HEALTH CARE MANAGEMENT

ABSTRACT

Internet and cyber media, an important material in scientific research and research methods provide great facility and a wide range of opportunities for the individuals doing research in academic field. However it can be a topic that the master and doctoral students using today's technology don't have an effective internet usage level concerning their researches. Worldwide scientific researches, articles, books, notifications etc. can be reached via internet. But the rate of scientific researches carried out via internet in Turkey is significantly low. The fact that students don't have sufficient level of foreign language and they don't know how to reach to scientific resources or how to research is among the most important reasons. The purpose of this study is to determine the academic proficiencies of master and doctoral students in department of health care management and to ascertain the research levels in academic field. Target population of the study is composed of cities of Istanbul, Sakarya, Ankara and Samsun; the sample is composed of master and doctoral students studying in some public and private foundation universities in these cities. A two-part questionnaire with 5 likert scale was used in this research. A total of (N=258) people participated in this research. Data obtained from the research were firstly put through the reliability test and Cronbach Alpha coefficient was found as 0,920. Descriptive statistics, reliability analysis, Kolmogorov Smirnov test, Mann Whitney U test and Kruskal Wallis H test were utilized within the scope of analysis. Moreover, chi-square and simple regression analyses were carried out in the study. Following the research, it has been concluded that internet usage levels of master and doctoral students participated from the department of health care management are significantly low in terms of scientific research methods, and an effective usage isn't carried out.

Key Words: Internet, Student, Science, Research, Method, Academic, Health, Management

1.Giriş

Bu çalışmada, sağlık yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilerin akademik yeterlilikleri ve akademik alanda yapılan araştırma düzeyleri incelenmektedir. Konu ile ilgili literatür taraması yapılarak kuramsal çerçeve oluşturulmuştur.

1.1.Problem durumu

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojileri yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu teknolojilerden en yaygın kullanıma sahip olanı internet teknolojisi olarak göze çarpmaktadır. Fakat bu kullanım düzeyinin ve içeriğinin ne olduğuna baktığımızda ise daha çok facebook, twitter, e-mail ve sohbet amaçlı kullanıldığı görülmektedir. Bilimsel araştırma ve araştırma tekniklerinde önemli bir materyal olan internet ve sanal medya, akademik anlamda çalışma yapan bireylere hem kolaylık hem de daha geniş alanda araştırma imkân ve olanağı sağlamaktadır. Birçok dünya ülkesinde yapılan bilimsel araştırmalar, makaleler, köşe yazıları, kitaplar, bildiriler vb. çalışmaya internet ağı kullanılarak ulaşılabilmektedir. Oysaki Türkiye'de internet üzerinden yapılan bilimsel araştırma oranlarının çok düşük olduğunu görmekteyiz. Özellikle akademik anlamda yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin internet kullanarak yaptıkları araştırmalarda bu teknolojiyi etkin bir kullanım düzeyine sahip olmadığı ifade edilebilir. Bunun en önemli nedenleri arasında öğrencilerin yabancı dil bilgisi yetersizliği, bilimsel kaynaklara nasıl ulaşılabileceğinin ya da nasıl araştırılacağına bilinmemesi gelmektedir.

SAĞLIK YÖNETİMİ YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSSEL
ARAŞTIRMA TEKNİKLERİNDE İNTERNET KULLANIM DÜZEYİNİN UYGULAMALI
ÖRNEĞİ

Murat KORKMAZ²⁸

Ali Serdar YÜCEL²⁹

Hayrettin GÜMÜŞDAĞ³⁰

ÖZET

Bilimsel araştırma ve araştırma tekniklerinde önemli bir materyal olan internet ve sanal medya, akademik anlamda çalışma yapan bireylere hem kolaylık hem de daha geniş alanda araştırma imkân ve olanağı sağlamaktadır. Oysaki bugünün teknolojisini kullanan yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin yaptıkları araştırmalarda etkin olarak internet kullanım düzeyine sahip olmadıkları söylenebilir. Birçok dünya ülkesinde yapılan bilimsel araştırmalar, makaleler, köşe yazıları, kitaplar, bildiriler vb. çalışmaya internet ağı kullanılarak ulaşılabilmektedir. Oysaki Türkiye’de internet üzerinden yapılan bilimsel araştırma oranlarının çok düşük olduğunu görmekteyiz. Bunun en önemli nedenleri arasında öğrencilerin yetersiz yabancı dil bilgisi ve bilimsel kaynaklara nasıl ulaşılabileceğinin ya da nasıl araştırılacağına bilinmemesidir. Bu çalışmada sağlık yönetimi alanına yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin akademik anlamda yeterliliklerinin saptanması ve akademik alanda yapılan araştırma düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini İstanbul, Sakarya, Ankara ve Samsun illeri örneklemi ise bu illerde bulunan bazı kamu ve özel vakıf üniversitelerinde eğitim alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri oluşturmaktadır. Bu araştırmada likert 5’li ölçekten oluşan ve iki bölümden oluşan bir anket kullanılmıştır. Bu araştırmaya toplam (N=258) kişi katılım sağlamıştır. Araştırmadan elde edilen veriler öncelikle güvenirlik testine tabi tutulmuş ve Cronbach Alfa kat sayısı olarak 0.920 kat sayısı elde edilmiştir. Analiz kapsamında, betimleyici istatistikler, güvenirlik analizi (Reliability Analysis), Kolmogorov Smirnov testi, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testinden yararlanılmıştır. Ayrıca çalışmada ki-kare ve basit regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda sağlık yönetimi alından katılım gerçekleştiren yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin internet kullanma düzeylerinin bilimsel araştırma yöntemleri açısından oldukça düşük olduğu ve etkin bir kullanım gerçekleştirmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, Öğrenci, Bilim, Araştırma, Teknik, Akademik, Sağlık, Yönetim

²⁸ Güven Grup A.Ş. Finans Yönetmeni

²⁹ Fırat Üniversitesi BESYO

³⁰ Hitit Üniversitesi BESYO

7. ULUSAL SAĞLIK VE HASTANE İDARESİ KONGRESİ

27-29 Eylül 2013 / KONYA

BİLDİRİ KİTABI

- Doç. Dr. Musa ÖZATA
- Doç. Dr. A. Erdal SARGUTAN
- Doç. Dr. Ömer GİDER
- Doç. Dr. Menderes TARCAN
- Doç. Dr. Mehmet TOP
- Doç. Dr. Hasan Hüseyin YILDIRIM
- Doç. Dr. Demet ÜNALAN
- Doç. Dr. Mesut ÇİMEN
- Doç. Dr. Ali ŞAHİN
- Doç. Dr. Mikail ALTAN
- Doç. Dr. Baki YILMAZ
- Doç. Dr. Ahmet DİKEN
- Doç. Dr. Hatice ULUSOY
- Yrd. Doç. Dr. Ali YILMAZ
- Yrd. Doç. Dr. Çetin AKAR
- Yrd. Doç. Dr. Bilal AK
- Yrd. Doç. Dr. Selma ALTINDIŞ
- Yrd. Doç. Dr. Cem DİKMEN
- Yrd. Doç. Dr. Yıldırım B. GÜLHAN
- Yrd. Doç. Dr. Onur YARAR
- Yrd. Doç. Dr. Türkan YILDIRIM
- Yrd. Doç. Dr. Saffet OCAK
- Yrd. Doç. Dr. Belma KEKLİK
- Yrd. Doç. Dr. Sedat BOSTAN
- Yrd. Doç. Dr. Orhan ADIGÜZEL
- Yrd. Doç. Dr. Mahmut AKBOLAT
- Yrd. Doç. Dr. Nesrin AKCA
- Yrd. Doç. Dr. Ersen ALOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. Ömer L. ANTALYALI
- Yrd. Doç. Dr. Gülfer BEKTAŞ
- Yrd. Doç. Dr. Ali CAN
- Yrd. Doç. Dr. İ. Halil CANKUL
- Yrd. Doç. Dr. Mustafa DEMİREL
- Yrd. Doç. Dr. Nevzat DEVEBAKAN
- Yrd. Doç. Dr. Oğuz IŞIK
- Yrd. Doç. Dr. Aslan KAPLAN
- Yrd. Doç. Dr. Ahmet KARAGÖZ
- Yrd. Doç. Dr. Özgür UĞURLUOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. Yaşar ODACIOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. Aygen OKSAY
- Yrd. Doç. Dr. Sinem SOMUNOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞENEL
- Yrd. Doç. Dr. Ece UĞURLUOĞLU
- Yrd. Doç. Dr. İrfan USTA
- Yrd. Doç. Dr. Gökhan YILMAZ
- Yrd. Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ
- Yrd. Doç. Dr. Yunus Emre ÖZTÜRK

Kongre Bilim Kurulu

- Prof. Dr. Sıdika KAYA
- Prof. Dr. Afsun Ezel ESATOĞLU
- Prof. Dr. Mehtap TATAR
- Prof. Dr. Mehveş Tarım
- Prof. Dr. Haydar SUR
- Prof. Dr. Mithat KIYAK
- Prof. Dr. Dilaver TENGİLİMOĞLU
- Prof. Dr. Hacer ÖZGEN
- Prof. Dr. Nilgün SARP
- Prof. Dr. Korkut ERSOY
- Prof. Dr. Fevzi AKINCI
- Prof. Dr. İlker H. ÇARIKÇI
- Prof. Dr. Yusuf ÇELİK
- Prof. Dr. Fevziye ÇETİNKAYA
- Prof. Dr. Cesim DEMİR
- Prof. Dr. Tevfik DİNÇER
- Prof. Dr. Şahin KAVUNCUBAŞI
- Prof. Dr. Adnan KISA
- Prof. Dr. Mehmet TOKAT
- Prof. Dr. İsmet ŞAHİN
- Prof. Dr. Nurhan PAPATYA
- Prof. Dr. Nermin ÖZGÜLBAŞ
- Prof. Dr. İrfan ŞENCAN
- Prof. Dr. Şerif ŞİMŞEK
- Prof. Dr. Adnan ÇELİK
- Prof. Dr. Tahir AKGEMCİ
- Prof. Dr. Mahmut TEKİN
- Prof. Dr. Hasan Kürşat GÜLEŞ
- Prof. Dr. Adem ÖĞÜT
- Prof. Dr. Önder KUTLU
- Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA
- Prof. Dr. Orhan GÖKÇE
- Prof. Dr. Ali ACAR
- Prof. Dr. Fehmi KARASİOĞLU
- Prof. Dr. Metin ATEŞ
- Doç. Dr. Şebnem ASLAN
- Doç. Dr. Necemettin Cihangiroğlu
- Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım KAPTANOĞLU
- Doç. Dr. Ramazan ERDEM
- Doç. Dr. Yasemin AKBULUT
- Doç. Dr. Ömer Rifki ÖNDER
- Doç. Dr. A. Kadir TEKE
- Doç. Dr. İsmail AĞIRBAŞ
- Doç. Dr. Bayram ŞAHİN
- Doç. Dr. Gülsün ERİGÜÇ
- Doç. Dr. Elif DİKMETAŞ

— KURULLAR —

Kongre Onursal Başkanı

Prof. Dr. Hakkı GÖKBEL
(Selçuk Üniversitesi, Rektör)

Kongre Yürütme Kurulu Dönem Başkanı

Doç. Dr. Şebnem ASLAN
(Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölüm Başkanı)

Kongre Yürütme Kurulu Üyeleri

Doç. Dr. Şebnem ASLAN
Doç. Dr. Musa ÖZATA
Prof. Dr. Ayşegül Yıldırım KAPTANOĞLU
Yrd. Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ
Yrd. Doç. Dr. Yunus Emre ÖZTÜRK
Öğr. Gör. Özlem YILMAZ
Arş. Gör. Demet AKARÇAY
Arş. Gör. Zührem YAMAN
Arş. Gör. Ş. Anıl TOYGAR

Kongre Danışma Kurulu

Prof. Dr. Tahir AKGEMCİ (Selçuk Üniversitesi, Rektör Yrd.)
Prof. Dr. Korkut ERSOY (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Afsun Ezel ESATOĞLU (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sıdika KAYA (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mithat KIYAK (Okan Üniversitesi)
Prof. Dr. Hacer ÖZGEN (Acıbadem Üniversitesi)
Prof. Dr. Haydar SUR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Nilgün SARP (Lefke Avrupa Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN (Selçuk Üniversitesi, Rektör Yrd.)
Prof. Dr. Mehveş TARIM (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Dilaver TENGİLİMOĞLU (Gazi Üniversitesi)

7. ULUSAL SAĞLIK VE HASTANE İDARESİ KONGRESİ

27-29 Eylül 2013 / **KONYA**
Dedeman Otel

BİLDİRİ KİTABI

Editörler

Doç. Dr. Şebnem ASLAN

Arş. Gör. Demet Akarçay

Arş. Gör. Zührem Yaman

